

Fora de joc

La conjuntura política sorgida del 3-M ha deixat la direcció d'ERC desconcertada. Mentre Colom intenta sortir de l'impàs, la crisi dels expedients a Bonet i Rodri ha esclatat. El corrent crític del partit ha decidit passar a l'acció i demana un tomb polític.

Tot estava ben planificat. Colom esperava l'endemà del 3 de març per arribar a un acord amb Jordi Pujol, entrar al govern de la Generalitat de Catalunya i fer pinya contra un hipotètic govern del PP a Madrid hostile a l'autogovern català. Malgrat que altres dirigents destacats del partit, com Pilar Rahola i Josep Hugué, no veien massa clar la possibilitat de pactar, el secretari general ja ho tenia decidit. La idea que Colom comentava als seus col·laboradors abans del 3 de març era que el relleu del pujolisme no vindrà des de l'antipujolisme sinó des de la col·laboració i que per tant calia arribar a alguna mena d'acord.

Les urnes van esmicolar, però, totes les previsions del secretari general d'ERC. Ara Pujol s'entén a Madrid amb el PP i a Catalunya amb el PSC. Ja no necessita ERC. Les trucades entre el Palau de la Generalitat i el carrer de Villarroel, on hi ha la seu nacional d'ERC, que tant sovintejaven fins fa poques setmanes, han passat a la història. El telèfon ja no sona.

Per intentar reconduir la situació sorgida després de les generals, Colom havia decidit obrir un debat estratègic per definir les línies que ha de seguir ERC en els propers anys. Diversos membres de la direcció havien pressionat en aquesta línia Colom, després de constatar que el resultat del passat 3 de març fa olor d'aigua estancada. Josep Hugué, secretari de relacions institucionals i a la pràctica número tres d'ERC, creu que el partit arrossega unes "debilitats cròniques" que la successió de processos

electorals no ha permès abordar, però que ara ha arribat el moment d'afrontar. Hugué, que en els darrers mesos s'ha consolidat com a ideòleg del tàndem Colom-Rahola, considera que la pèrdua de vots a les generals pot ser "un toc d'atenció positiu" si serveix "per veure que no tot són flors i violes" i activa el debat. La comissió encarregada de conduir aquest debat està integrada exclusivament per dirigents afins a Colom. A més del mateix Hugué, hi participen, entre d'altres, Jaume Puig, Enric Llauger, i Be-

Les trucades entre el Palau de la Generalitat i el carrer de Villarroel, que tant sovintejaven fins fa poc, han passat a la història.

net Tugues. L'objectiu del debat estratègic és, en opinió d'Hugué, dotar el partit d'una estructura més operativa i amb més capacitat de penetració social.

Però la intenció de Colom de generar un debat estratègic pot haver arribat massa tard. Un sector destacat del partit, encapçalat per Josep Lluís Carod Rovira, està disposat a precipitar aquest debat i impulsar un canvi estratègic profund en la línia política d'ERC. Aquest sector va fer arribar una carta la setmana passada

a Colom signada per més de dos-cents quadres i càrrecs institucionals, on sol·licitaven un tomb polític del partit i l'aturada dels expedients oberts a Carles Bonet i Jaume Rodri.

La carta va ser lliurada personalment a Colom en el seu domicili particular el passat dijous 18 d'abril pel mateix Carod, acompanyat de Jordi Carbonell i Joan Puigcercós. El secretari general, que no tenia constància de la iniciativa, es va mostrar visiblement molest. A més de demanar la retirada dels expedients, els signants, entre els quals hi ha cinc diputats i tres alcaldes de capital de comarca, consideren que els resultats del 3 de març obliguen a obrir una reflexió seriosa al si d'ERC per revisar la seva actuació política. En el text lliurat a Colom, assenyalen com una de les principals mancances del partit les constants oscil·lacions tàctiques de la direcció, en referència als pactes amb CiU, posteriorment descartats, o la sortida precipitada del pacte de la mesa del Parlament setmanes després d'haver-lo signat. També es retreu a la direcció la incapacitat de crear un entorn del partit i la inexistència d'una infraestructura orgànica que assessori tècnicament els alcaldes i regidors. L'objectiu dels signants no és només aturar els expedients oberts sinó aconseguir un partit més obert, més plural, amb més cares públiques i més connectat amb la societat.

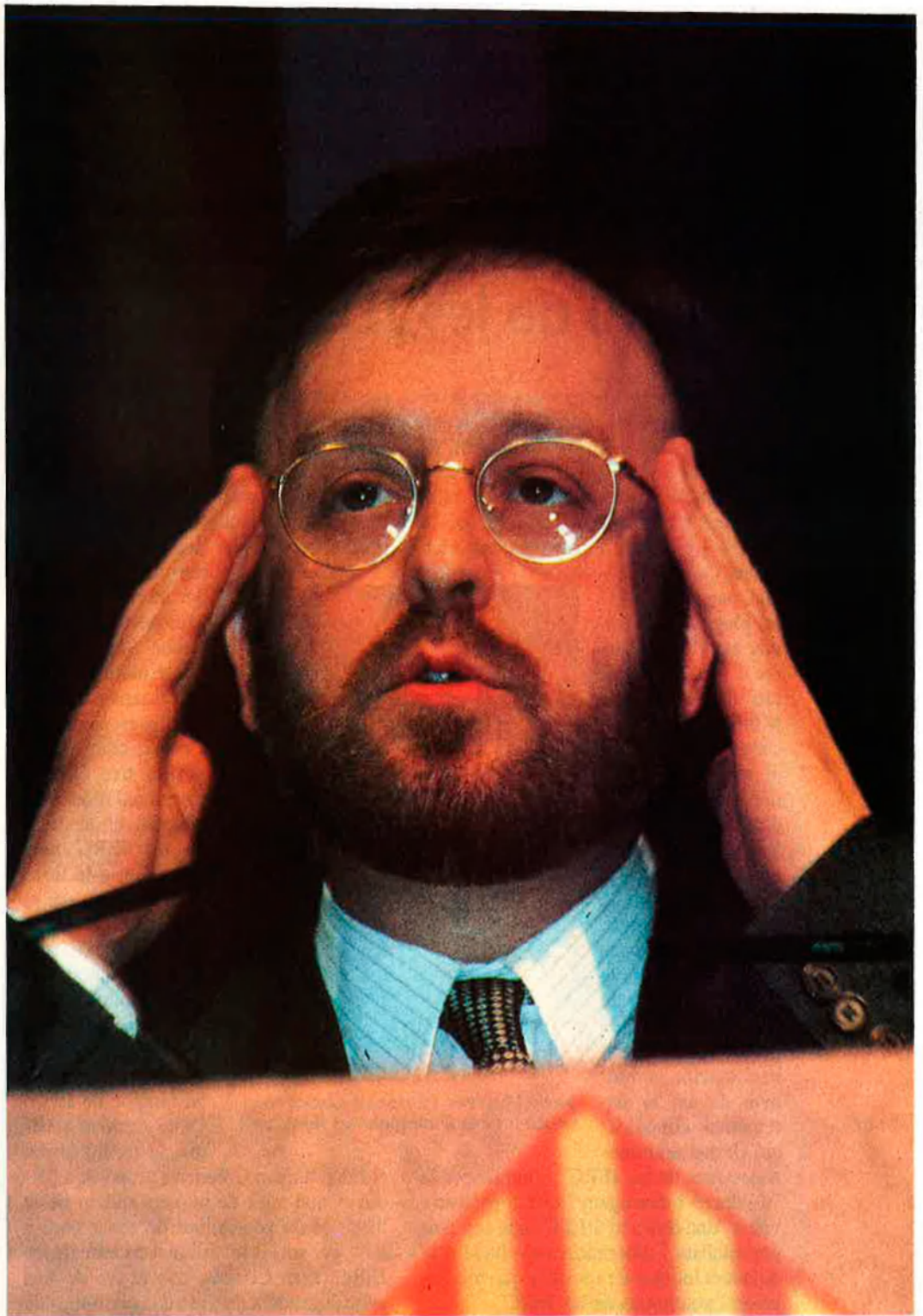
No és aquest, però, l'únic front actiu que té Colom. L'obertura dels expedients també va crear intenses discussions en dues sessions del secretariat general ad-

▶▶

junt, que es reuneix cada dilluns al restaurant Egipte de Barcelona. El secretariat general adjunt és l'òrgan real de direcció d'ERC, tot i que formalment l'executiu nacional està per sobre, i només està integrat per persones de confiança designades personalment pel secretari general. Tot i així, Colom va necessitar dues reunions per convèncer la totalitat dels seus integrants, segons han explicat a aquesta revista alguns dels seus membres. A la primera reunió, es van oposar frontalment a l'obertura dels expedients, per diversos motius, Jordi Portabella i Joan Ridaó, ambdós diputats, i Josep Huguet hi va posar alguna reticència. A la segona reunió els dos diputats continuaven oposant-s'hi, però van haver d'acatar per disciplina, ja que la resta de membres del secretariat avalaven la mesura. L'oposició de Ridaó no ha estat obstacle perquè Colom el nomenés instructor dels expedients, tot i les seves clares reticències.

Va ser després d'aquesta segona reunió del secretariat que la direcció de la federació de Barcelona, presidida per Josep Aixalà, es va reunir i va decidir obrir l'expedient de Bonet, que és el tema que ha aixecat més polèmica. A la reunió, no hi va ser el president del casal de Sant Martí, l'únic president que està alineat explícitament amb el sector Bonet, i la decisió va ser aprovada per nou vots a favor i només una abstenció. Aixalà, en conferència de premsa, va assegurar que la decisió d'obrir l'expedient de Bonet havia sortit "de les bases de Barcelona" i va negar que seguís instruccions de Colom. "M'imagino -va afegir- que el secretari general serà plenament respectuós amb la decisió".

Alguns col·laboradors del secretari general atribueixen la ferma decisió de Colom d'expedientar Bonet a les pressions que ha rebut de diversos casals del partit de Barcelona, que semblen molt dolguts per les declaracions a la premsa de l'antic cap de llista a l'Ajuntament. Les mateixes fonts asseguren que presidents

d'aquests casals han comunicat a Àngel Colom que o s'expedientava Bonet o hi hauria dimissions en bloc de diversos dirigents de la federació de Barcelona, o que casals sencers d'algun barri deixarien el partit. Per alguns dels presidents dels casals de Barcelona d'ERC, la direcció del partit ha estat "massa tova" amb la dissidència de Bonet en casos com l'oposició que ha expressat a la requalificació de Sarrià, discrepant obertament de l'opinió del partit.

Bona part d'aquests casals estan controlats per dirigents afins a Pilar Rahola. Alguns com el cas de l'Eixample, estan presidits per col·laboradors directes de la tinent d'alcalde, com el cas d'Albert González, que és la seva mà dreta a l'Ajuntament. No obstant això, Rahola s'ha mantingut en un discret segon pla en la polèmica dels expedients i s'ha negat sempre fins ara a fer declaracions públiques sobre el tema, ni a favor ni en contra de mesures disciplinàries. En privat, però, coincideix

Colom impulsa un debat al si d'ERC per reorientar l'acció d'ERC després de les eleccions. El mal resultat electoral accelera aquest debat. (foto: arxiu Ricard Cugat)

Minoves deixa la secretaria general de les JERC

David Minoves no es presentarà a la reelecció en el congrés que les JERC tenen previst celebrar el proper 27 d'abril. El congrés de les JERC arriba en un moment delicat pel deteriorament de relacions que s'ha anat produint entre les joventuts i el partit, i concretament amb Àngel Colom. L'actual secretari general plega després de dos anys en el càrrec, i vuit a la direcció de les JERC.

Minoves deixa el càrrec "per facilitar el relleu generacional" però també reconeix com a causes les profundes discrepàncies amb el tracte que Colom ha donat a les seves joventuts. Entre les causes de la seva decisió assenyala l'"esgotament" que produeix "l'estèril negociació permanent davant la sistemàtica conculcació de les legítimes necessitats de les JERC", i també per la "decepció i desengany" que li produeix veure "una direcció d'ERC cada cop més personalista i autoritària, envoltada d'aduladors interessats i acrítics que menyspreen l'autonomia de les JERC".

Colom considera que les JERC no han actuat amb prou "lleialtat" amb el partit en moments delicats, com per exemple en la substitució de Bonet per Rahola com a cap de llista a les municipals de Barcelona. En aquell moment, les JERC no va fer cap pronunciament a favor del "canvi". Les joventuts també es van manifestar en el seu moment en contra de l'acord de coalició entre ERC i Acció Catalana, el partit de Max Cahner, per a les eleccions europees de 1994.

Les JERC per la seva banda retreuen a Colom haver promogut, organitzat i potenciat un corrent crític al si de les joventuts,

contrari al sector majoritari i oficial. L'exemple més recent d'això es produí en el darrer congrés de la federació de Barcelona de les joventuts, on Colom va avalar una candidatura alternativa oposada l'actual direcció. El candidat de Colom, també avalat per Rahola, va ser derrotat pel candidat oficial, proper a Minoves. Les JERC també consideren que Colom ha anat marginant-los de les llistes electorals i posen com exemple les tres últimes eleccions. A les municipals, el candidat de les JERC més ben situat a la llista de Barcelona, era el número cinc, sense possibilitats de sortir. A les autonòmiques, Minoves ocupà el desè lloc de la llista per Barcelona, sense cap possibilitat tampoc de sortir. I a les darreres generals la tensió arribà

ARXIU / RICARD CUGAT

David Minoves. Pensa que Colom ha tingut interès a marginar les JERC.

al màxim quan Colom va proposar a Minoves que anés de número quatre de la llista, sense possibilitat de sortir però a més, per sota d'un militant de base de les JERC, Ivan Condés, que anava de tres perquè gaudeix de l'estricta confiança de Colom. Minoves no acceptà i saltà de la llista. Les JERC també van rebutjar la campanya d'ERC sobre els "Joves Independentistes Sobradament Preparats" (JISP), que ERC va fer a Barcelona per les passades municipals, per considerar-la "consumista i alienadora".

El successor de Minoves serà Camil Ros, acompanyat per Andreu Felip com a vice-secretari general. Tots dos pertanyen a la direcció actual de les JERC i el seu nomenament suposa un continuisme respecte la línia política de les JERC que va començar Joan Puigcercós i que després ha continuat Minoves. **P. M.**

amb els dubtes d'Hugué, i ha manifestat als seus col·laboradors algunes reticències sobre el moment i la manera com s'han obert.

L'oposició als expedients, a més de manifestar-se en el secretariat adjunt del partit, ja s'havia fet pal·lesa també a la darrera executiva nacional. Durant la reunió es van manifestar obertament en contra alguns dels que han promogut la carta lliurada ara a Colom, però també d'altres dirigents, com l'històric Víctor Torres, president del consell consultiu d'ERC i considerat fins ara proper a Colom. Dirigents acostats al secretari general, com Rahola, Ridao i Portabella, van mantenir un significatiu silenci, i no van replicar, com en altres ocasions, les intervencions dels crítics. Qui sí que va replicar en aquell moment va ser Àngel Colom, que justificà la mesura disciplinària contra Bonet i Rodri afirmant que "estava fart i cansat" d'aguantar crítiques al partit a través de la premsa. Colom, després de llegir davant els membres de l'executiva unes declaracions de Bonet fetes a COM Ràdio, va rebutjar les acusacions d'autoritarisme fetes pels crítics, però va advertir que "ha arribat l'hora de tenir autoritat".

Després de l'executiva, Colom havia anat rebent les queixes d'altres quadres del partit, o de seccions comarcals, especialment de fora de Barcelona. Algunes d'aquestes opinions ja li havien arribat per escrit. La carta dels dos-cents quadres representa un salt qualitatiu molt destacat de l'oposició a Colom i un seriós toc d'atenció a la seva gestió.

La fi de l'esperit de Lleida.

De fet, l'actual crisi que viu ERC ha fet evident el tomb que està donant l'actual direcció del partit sorgida del congrés de Lleida celebrat al 1989. L'equilibri de forces que va portar Colom a derrotar Joan Hortalà i a situar-se a la cúpula del triangle republicà ha desaparegut i ha estat substituït per un de nou. L'expulsió de Rodri, en cas que es consumés, significaria la desaparició d'un altre

dels dirigents que van facilitar l'accés de Colom a la secretaria general. A Lleida, Colom va rebre el suport de cinc elements clau que li van permetre sumar una majoria suficient: Jesús Prujà, Josep Maria Reguant, Jaume Rodri, Josep Lluís Carod Rovira i les JERC, encapçalades aquella època per Joan Puigercós. Avui, d'aquests cinc elements, ja no compta amb el suport explícit de cap. Dos estan fora del partit: Prujà i Reguant. Un tercer, Rodri, està a un pas de l'expulsió. El quart, Carod, està des de fa temps allunyat de la direcció i encapçala el principal corrent crític amb l'actual línia del partit. Puigercós també és crític, i les JERC, un dels puntals interns de Colom, estan enfrontades amb el secretari general sobretot des que aquest va avalar una candidatura alternativa a l'oficial al congrés de la federació de Barcelona de les joventuts (vegeu requadre adjunt).

Colom ha anat substituint els seus col·laboradors històrics per noves incorporacions, creant un nucli de direcció que té tres nous puntals bàsics: Rahola, Huguet i el secretariat adjunt, on hi ha la resta de col·laboradors fidels. La iniciativa que han pres els doscents signants de la carta lliurada a Colom la setmana passada pot provocar nous moviments en aquest equilibri de forces actuals. Cinc diputats de tretze, els tres alcaldes més importants que té ERC (Valls, Puigercós i les Bor-

La majoria de signants de la carta són partidaris d'un desmarcament clar del partit independentista respecte de CiU.

ges Blanques), destacats membres de l'executiva com Xavier Sáez, Xavier Vendrell i Ramon Arribes i la cúpula de les JERC encapçalades per David Mino-

ves, acompanyats per duescentes signatures recollides sense el coneixement de l'aparell del partit afí a Colom són per a l'actual direcció d'ERC un problema ben greu.

El debat estratègic que volia el secretari general d'ERC té ara un alt grau de tensió. La majoria dels signants són partidaris d'un desmarcament clar d'ERC respecte CiU, i del reforçament del partit com una força política nítidament progressista. Les últimes declaracions de Colom seguien aquesta tendència. També Rahola s'ha manifestat sovint en aquesta línia. Però això no vol dir que tots estiguin d'acord. Per ara.

Pere Martí

Diversos diputats del grup parlamentari d'ERC han manifestat a Colom la seva oposició als expedients de Rodri i Bonet. Carod Rovira és un d'ells.

23 d'abril, Dia del Llibre.

El Consell Valencià de Cultura felicita el món del llibre i presenta el seu fons editorial.

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA